

KẾ HOẠCH

Phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam năm 2019

Căn cứ Luật Bảo vệ và kiểm dịch thực vật năm 2013, Thông tư số 58/2010/TT-BNN&PTNT ngày 5/10/2010 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về quy định biện pháp phòng, trừ bệnh lùn sọc đen hại lúa, Chỉ thị số 9556/CT-BNN-BVTV ngày 15/11/2017 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc tăng cường công tác phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam hại lúa ở các tỉnh, thành phố phía Bắc; Công điện 5960/CD-BNN-BVTV ngày 03/8/2018 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT về phòng chống rầy lưng trắng và bệnh lùn sọc đen hại lúa mùa năm 2018.

Bệnh lùn sọc đen phương Nam là bệnh nguy hiểm trên lúa do virus lùn sọc đen phương Nam gây ra (*Southern Rice Black Streaked Dwarf virus* -SRBSDV), đối tượng trung gian truyền bệnh là Rầy lưng trắng (*Sogatella furcifera*). Mặc dù vụ Xuân năm 2018, bệnh không xuất hiện nhưng vụ mùa năm 2018 bệnh đã xuất hiện trên diện tích lúa lai F1 trên địa bàn thành phố Sầm Sơn, Bá Thước, Quan Sơn, Thạch Thành, Thiệu Hóa và dự báo năm 2019, trước diễn biến thời tiết bất thường, tiềm ẩn nguy cơ phát sinh, phát triển của bệnh lùn sọc đen phương Nam. Để chủ động ứng phó và phòng trừ hiệu quả bệnh lùn sọc đen phương Nam không để phát sinh thành dịch; UBND tỉnh Thanh Hóa ban hành Kế hoạch phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam năm 2019 với các nội dung chính sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Thực hiện phương châm phòng là chính, trừ phải kịp thời, hiệu quả nhằm ngăn chặn bệnh lùn sọc đen phương Nam và rầy lưng trắng môi giới truyền bệnh phát sinh, phát triển thành dịch, bảo vệ sản xuất lúa, ngô trên địa bàn tỉnh.

- Nâng cao năng lực cho cán bộ kỹ thuật cơ sở và nông dân; tổ chức cộng đồng phòng chống bệnh lùn sọc đen phương Nam hại lúa năm 2019 và các năm tiếp theo.

2. Yêu cầu

- Các biện pháp phòng, trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam và rầy lưng trắng môi giới truyền bệnh phải đảm bảo tính đồng bộ, hiệu quả và đúng quy định tại Thông tư số 58/2010/TT-BNNPTNT ngày 05/10/2010 của Bộ Nông nghiệp và PTNT; Quy trình kỹ thuật quản lý bệnh lùn sọc đen hại lúa được ban hành tại Công văn 1317/BVTV-TV ngày 24/5/2018 của Cục Bảo vệ thực vật.

- Áp dụng các biện pháp phòng bệnh sớm ngay từ đầu các vụ sản xuất và mang tính cộng đồng, ở tất cả vụ sản xuất và trọng tâm là vụ đông xuân, vụ mùa.

- Thường xuyên theo dõi diễn biến của bệnh lùn sọc đen phương Nam, các biện pháp phòng bệnh phải được thực hiện trên tất cả các vùng trồng lúa, đặc biệt các vùng đã nhiễm bệnh nặng trong vụ mùa 2017 và vụ mùa 2018.

- Công tác tập huấn, tuyên truyền, hướng dẫn phải hiệu quả thông qua nhiều hình thức, nội dung phong phú, dễ hiểu, dễ thực hiện và phù hợp với thực tế sản xuất của tỉnh.

II. NỘI DUNG KẾ HOẠCH

1. Công tác tuyên truyền, tập huấn

a) Nội dung:

- Tăng cường thông tin tuyên truyền bằng nhiều hình thức và trên các phương tiện thông tin đại chúng về cách nhận biết, tác hại của rầy lưng trắng, bệnh lùn sọc đen phương Nam trong sản xuất lúa năm 2019.

- Tổ chức các lớp tập huấn cho cán bộ cơ sở, nông dân về cách nhận biết, phát hiện kịp thời rầy lưng trắng, triệu chứng bệnh lùn sọc đen phương Nam, thời điểm rầy di trú và biện pháp phòng trừ, tổ chức tiêu hủy kịp thời dảnh, khóm lúa bị bệnh; giúp chính quyền địa phương và nông dân phát hiện, tiêu diệt rầy môi giới truyền bệnh; chủ động phòng trừ có hiệu quả bệnh lùn sọc đen.

- Xây dựng các mô hình phòng trừ bệnh có hiệu quả, kịp thời tổng kết và phổ biến kết quả mô hình để áp dụng, nhân rộng.

b) Thực hiện: Sở Nông nghiệp và PTNT chủ trì, phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố tổ chức các lớp tập huấn tại các huyện, thị xã, thành phố (dự kiến mỗi huyện 01 lớp, mỗi lớp 50 người).

2. Thu thập mẫu rầy, mẫu lúa giám định virus gây bệnh lùn sọc đen phương Nam

a) Nội dung: Tổ chức lấy mẫu lúa, mẫu rầy và mẫu ngô theo quy luật sinh trưởng của cây trồng và sự phát sinh, gây hại của rầy lưng trắng và thường xuyên hàng tháng, trong đó:

- Duy trì hệ thống bẫy đèn, theo dõi dự báo rầy di trú, phát sinh trong năm.

- Điều tra lấy mẫu định kỳ vào thứ 7, chủ nhật hàng tháng (định kỳ 8 buổi/tháng) trên địa bàn 27 huyện, thị xã, thành phố.

- Lấy mẫu rầy lưng trắng và mẫu lúa để giám định virus lùn sọc đen phương Nam trên địa bàn 27 huyện (dự kiến 3 mẫu rầy và 3 mẫu lúa/huyện).

- Lấy mẫu rầy lưng trắng trên ngô để giám định virus lùn sọc đen phương Nam trên địa bàn 14 huyện (dự kiến 2 mẫu/huyện).

- Thời gian lấy mẫu và các đối tượng lấy mẫu: Tập trung lấy mẫu giám định ở các thời điểm và đối tượng sau:

+ Đợt 1: Ngày 28/01-04/02/2019: Trưởng thành rầy lúa 1, lúa xuân mới cấy, mạ xuân muộn

+ Đợt 2: Ngày 28/02-04/3/2019: Trưởng thành rầy lúa 2, lúa xuân giai đoạn đẻ nhánh

+ Đợt 3: Ngày 28/3-04/4/2019: Trưởng thành rầy lúa 3, lúa xuân giai đoạn đứng cái - ôm đòng

+ Đợt 4: Ngày 26/5-01/6/2019: Rầy di trú, trưởng thành rầy lúa 4, lúa xuân giai đoạn chín và mạ mùa.

+ Đợt 5: Ngày 03/6-10/6/2019: Trưởng thành lúa 4, lúa xuân cuối vụ và mạ mùa.

+ Đợt 6: Ngày 01-07/7/2019: Trưởng thành rầy lúa 5, lúa mùa sớm giai đoạn đẻ nhánh

+ Đợt 7: Ngày 10-16/7/2019: Trưởng thành rầy lúa 5, lúa mùa giai đoạn đẻ nhánh.

+ Đợt 8: Ngày 26/7-01/8/2019: Trưởng thành rầy lúa 6, lúa mùa giai đoạn đứng cái - ôm đòng

+ Đợt 9: Ngày 04-10/9/2019: Trưởng thành rầy lúa 7, lúa mùa muộn giai đoạn trổ, cây ngô đông.

+ Đợt 10: Ngày 20-30/9/2019: Trưởng thành rầy lúa 7, lúa mùa giai đoạn chín, cây ngô đông

b) Thực hiện: Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ đạo Chi cục Bảo vệ thực vật và các Trạm bảo vệ thực vật ở các huyện, thị xã, thành phố, phối hợp với các đơn vị chuyên môn liên quan để tổ chức thực hiện.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN KẾ HOẠCH

Kinh phí thực hiện Kế hoạch phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam năm 2019 theo quy định hiện hành; giao cho Sở Nông nghiệp và PTNT xây dựng dự toán trình Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh xem xét, quyết định.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Nông nghiệp và PTNT

- Chỉ đạo Chi cục Bảo vệ thực vật, các phòng, đơn vị chuyên môn trực thuộc xây dựng kế hoạch, thường xuyên theo dõi, điều tra để chủ động nắm bắt tình hình, diễn biến của bệnh; đồng thời yêu cầu Chi cục Bảo vệ thực vật phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố tăng cường tuyên truyền, tổ chức đào tạo, tập huấn, xây dựng mô hình phòng trừ bệnh và hướng dẫn nông dân nhận biết, chủ động phát hiện và áp dụng các biện pháp phòng chống kịp thời, hiệu quả bệnh lùn sọc đen phương Nam và rầy môi giới hại lúa.

- Kiểm tra công tác phòng, chống bệnh lùn sọc đen phương Nam và rầy môi giới tại các địa phương làm cơ sở tham mưu cho UBND tỉnh chỉ đạo. Trường hợp bệnh có nguy cơ lan rộng, bùng phát thành dịch, Sở Nông nghiệp và PTNT phối hợp với các địa phương, đơn vị chủ động, kịp thời triển khai các

biện pháp phòng chống dịch; kiên quyết không để dịch bệnh gây thiệt hại cho sản xuất.

- Duy trì bẫy đèn, theo dõi diễn biến của rầy các loại, thu mẫu giám định virus lùn sọc đen phương Nam, dự báo chính xác để có biện pháp kỹ thuật quản lý và phòng trừ hiệu quả dịch hại trên địa bàn tỉnh.

- Hướng dẫn, lựa chọn, khuyến cáo các hộ nông dân về thuốc trừ rầy đặc hiệu, kỹ thuật xử lý hạt giống phòng trừ rầy trên mạ làm cơ sở khuyến cáo nông dân kịp thời mua và sử dụng hiệu quả phòng chống bệnh lùn sọc đen phương Nam.

- Đẩy mạnh việc thanh tra, kiểm tra hoạt động kinh doanh, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trên địa bàn, ngăn chặn việc kinh doanh, buôn bán thuốc giả, thuốc kém chất lượng, thuốc cấm sử dụng, thuốc hết hạn sử dụng.

- Phối hợp Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Thanh Hóa và các cơ quan thông tấn, báo chí đóng trên địa bàn tỉnh tăng dung lượng chuyên trang, chuyên mục, thời lượng đăng, phát sóng về các biện pháp phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam, không để xảy ra bị động.

- Tổng hợp kết quả chỉ đạo, thực hiện báo cáo UBND tỉnh, Bộ Nông nghiệp và PTNT và các đơn vị liên quan theo quy định.

2. Sở Tài chính phối hợp chặt chẽ với Sở Nông nghiệp và PTNT để thẩm định kinh phí, trình UBND tỉnh phê duyệt để triển khai thực hiện; đồng thời hướng dẫn cho các đơn vị, địa phương quản lý, sử dụng, thanh quyết toán kinh phí được hỗ trợ theo đúng quy định.

3. Đài Phát thanh truyền hình, Báo Thanh Hóa và các cơ quan thông tấn, báo chí đóng trên địa bàn tỉnh chủ động, tăng cường phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT và các địa phương tăng cường công tác thông tin tuyên truyền, phổ biến hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật phòng, chống các đối tượng dịch hại, đặc biệt là bệnh lùn sọc đen phương Nam để người sản xuất biết và áp dụng thực hiện hiệu quả.

4. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố

- Xây dựng phương án, kế hoạch phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam hại lúa năm 2019 và những năm tiếp theo để phân công thành viên Ban chỉ đạo phòng trừ dịch bệnh cây trồng bám sát địa bàn được giao để chỉ đạo, đôn đốc, theo dõi các địa phương, đơn vị và hộ nông dân tổ chức các biện pháp phòng trừ dịch, bệnh cây trồng, nhất là phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam hại lúa.

- Chỉ đạo các xã, phường, thị trấn thực hiện đồng bộ các biện pháp phòng, chống bệnh, hạn chế sự lây lan nguồn bệnh sang vụ sau.

- Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn nông dân về tính chất nguy hiểm của bệnh lùn sọc đen phương Nam và hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật chủ động phòng, chống bệnh.

- Chỉ đạo các cơ quan chuyên môn phối hợp với Trạm bảo vệ thực vật thực hiện nghiêm quy định lấy mẫu rầy, mẫu lúa gửi về Chi cục Bảo vệ thực vật tỉnh để giám định virus làm cơ sở chỉ đạo kịp thời; tăng cường kiểm tra hoạt động kinh doanh vật tư nông nghiệp và thuốc bảo vệ thực vật trên địa bàn; kiên quyết xử lý nghiêm các hành vi vi phạm theo quy định.

5. Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn

- Chỉ đạo cán bộ nông nghiệp xã, các hợp tác xã, tổ hợp tác nông nghiệp phối hợp với Trạm bảo vệ thực vật tiếp tục kiểm tra chặt chẽ việc tiêu hủy ruộng đã bị nhiễm bệnh ngay sau khi thu hoạch vụ lúa, vệ sinh đồng ruộng, xử lý hạt giống, diệt rầy di trú trước khi bước vào vụ sản xuất.

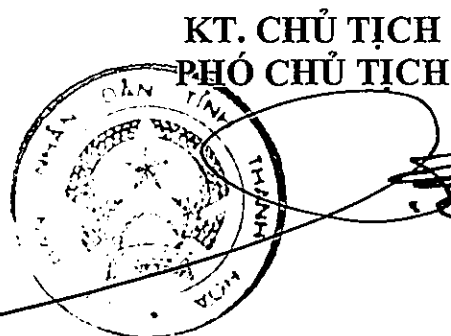
- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, hướng dẫn nông dân ra đồng kiểm tra, giám sát công tác chỉ đạo, phòng trừ, chống dịch từ xã xuống đến thôn, bản.

- Thành lập tổ chỉ đạo sản xuất từ xã, phường, thị trấn đến thôn, bản. Kiểm tra, thăm đồng, hướng dẫn nông dân phòng trừ bệnh lùn sọc đen phương Nam. Khuyến khích hộ nông dân chủ động các nguồn lực tham gia tiêu hủy bệnh đúng thời gian quy định.

Giao Sở Nông nghiệp và PTNT phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố theo dõi, hướng dẫn và triển khai các nội dung trong Kế hoạch; tổng hợp kết quả thực hiện báo cáo Bộ Nông nghiệp và PTNT và UBND tỉnh./.

Nơi nhận:

- Bộ Nông nghiệp và PTNT (để b/c);
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh (để b/c);
- Các sở: Nông nghiệp và PTNT; Kế hoạch và Đầu tư; Tài chính (t/hiện);
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- Chi cục Bảo vệ thực vật;
- Các đơn vị liên quan;
- Lưu:VT, NN.

Nguyễn Đức Quyền